

Folketingets Erhvervsudvalg

ERHVERVS MINISTEREN

3. september 2021

Besvarelse af spørgsmål 16 ad B 125 stillet af udvalget den 23. august 2021 efter ønske fra Anne Honoré Østergaard (V).

ERHVERVS MINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

Det fremgår af svar på B 125 - spm. 7 af 12. august, at ministeren ikke forstår, hvilken forudgående kontrol der tænkes på, når udkastet til beretning påpeger, at det er utilstrækkeligt at vente med at fjerne farlige produkter, til myndighederne har gjort platformen opmærksom på dem ("notice-and-take-down"), men at der er brug for forudgående kontrol fra onlinemarkedspladsernes side, så de ulovlige eller farlige produkter slet ikke bør kunne sættes til salg eller markedsføres af sælgere fra tredjelande. Ministeren svarer, at forhandlingsoplæggets forslag om, at platformene skal screene RAPEX og have fokus på produktsikkerhed er dækkende.

Tlf. 33 92 33 50

Fax 33 12 37 78

CVR-nr. 10 09 24 85

EAN nr. 5798000026001

em@em.dk

www.em.dk

Spørgeren mener i modsætning til ministeren, at det må anses for relativt klart, at den forudgående kontrol, der tænkes på i udkastet til beretning, er den pligt, der gælder for importører i produktsikkerhedslovgivning (både GPSD og NLF) til at foretage visse kontrollerende handlinger forud for markedsføringen af produkter for at sikre, at disse produkter er lovlige og sikre. Både GPSD og NLF ligger under erhvervsministerens ressort, hvorfor spørgeren forestiller sig, at ministeren relativt nemt kan blive gjort bekendt med det konkrete indhold af disse pligter.

Vil ministeren på den baggrund svare på, hvordan forhandlingsoplægget til ansvar for onlinemarkedspladserne afviger fra de forpligtelser om forudgående kontrol, som følger af den gældende produktsikkerhedslovgivning (herunder GPSD og NLF), som alle europæiske virksomheder, der har rollen som importør efter GPSD og NLF, skal leve op til?

Svar:

Helt grundlæggende er digitale platforme kendetegnet ved, at de formidler information og faciliterer kontakt mellem brugere, fx sælgere og købere eller værter og gæster. Nogle platforme indeholder information om udvalg og priser m.v.

Formålet med DSA'en er at regulere platformenes kerneaktiviteter i form af formidling af information og facilitering af kontakt mellem brugerne af platformen, eksempelvis en sælgende erhvervsdrivende og en forbruger. DSA'en har således blandt andet til formål at regulere ansvaret for de informationer, som videreformidles på platformen. Det gælder eksempelvis forpligtelser til at nedtage information om ulovlige produkter.

I nogle tilfælde har den erhvervsdrivende bag den digitale platforme også andre roller. Det kan fx være, at den erhvervsdrivende bag platformen også selv agerer som sælger eller importør. Det gælder fx for en platform som Amazon, der både gør det muligt for forbrugerne at købe varer fra andre sælgere direkte på platformen, tilbyder håndterings- og logistikydelser til tredjepartssælgere, og for visse varegrupper også selv sælger produkter direkte til forbrugerne.

En erhvervsdrivende, der både driver en digital platform, agerer som online sælger eller selv producerer eller importerer varer skal leve op til forskellige regelsæt afhængig af den konkrete aktivitet. DSA regulerer virksomhedens forpligtelser i forhold til platformsaktiviteterne, herunder nedtagning af information.

DSA'en regulerer derimod ikke det produktansvar eller det civile ansvar, der påhviler producenter, importører eller sælgere af et produkt. Dette ansvar reguleres i stedet gennem produktsikkerhedsloven eller købeloven. Derfor mener regeringen ikke, at der med DSA'en skal pålægges online platforme en generel overvågningsforpligtelse, herunder en forpligtelse til at foretage en generel forudgående kontrol af produkter, som sælges via platformen.

Dette er også udgangspunktet for regeringens forhandlingsoplæg ift. DSA'en, hvor regeringen lægger stor vægt på, at særligt de største platforme pålægges krav om proaktivt at identificere og fjerne ulovligt indhold, bl.a. ved at platformen skal screene for produkter opført i RAPEX, som de største platforme med rimelighed må forventes at kunne finde, dog uden at der indføres en generel overvågningsforpligtelse for platformene. Det kan eksempelvis gælde information om produkter, som ikke overholder de gældende regler for produktsikkerhed.

Derudover lægger regeringen i forbindelse med forhandlingerne af DSA'en stor vægt på, at online markedspladser, der har til formål at formidle salg af produkter, pålægges at leve op til de forbrugerbeskyttende regler, herunder produktsikkerhed, markedsføringsregler, produktansvar samt reglerne i købe- og produktansvarsloven, hvis det efter en samlet vurdering ikke fremgår helt tydeligt for en gennemsnitlig forbruger, at denne ikke handler med platformen selv. En online markedsplads, der for den gennemsnitlige forbruger fremstår som en online webshop ved fx at involvere sig i logistik, afsætning, markedsføring m.v. i forhold til de solgte produkter, skal derfor have et større ansvar end den platform, der alene og tydeligt formidler kontakt mellem en køber og en sælger. Her arbejder regeringen for, at der altid bør være en aktør at stille til ansvar. Dvs. såfremt hverken sælgeren eller platformen kan pålægges ansvaret for et ulovligt produkt, vil det slutteligt kunne pålægges platformen.

Regeringen lægger i forhandlingerne endvidere vægt på at styrke nedtagningen af ulovlige produkter på de meget store online markedspladser. Når en stor platform er blevet gjort opmærksom på et ulovligt produkt,

bør der pålægges krav om at nedtage indholdet hurtigst muligt og fjerne det farlige produkt fra hele platformen. I denne forbindelse lægger regeringen vægt på, at særligt de største platforme pålægges krav om at sikre, at nedtaget indhold, der allerede er vurderet ulovligt, forbliver nedtaget. Det vil sige, at platformene skal sørge for, at når et farligt produkt er fjernet én gang fra platformen, så bliver det ikke senere sat til salg igen.

En ansvarlig platformøkonomi betyder, at danske og europæiske forbrugere skal kunne gøre deres rettigheder gældende, uanset om de handler online eller offline, køber produkter på en platform fra en dansk sælger eller en sælger uden for EU. Derfor lægger regeringen i forhandlingerne også stor vægt på, at formidlingstjenester, der er etableret i tredjelande, men retter deres tjeneste mod EU, også omfattes af forslaget til Digital Services Act samt at handelsplatforme skal have kendskab til identiteten af sælgerne på deres platforme. Regeringen lægger dertil vægt på, at handelsplatforme bør pålægges at kunne skaffe et minimum af dokumentation for de processer hos sælgeren, der er nødvendige for at sikre, at der kun sælges sikre produkter. Det er vigtigt for både forbrugersikkerheden og for at sikre lige konkurrencevilkår for de virksomheder, der overholder reglerne.

I forhold til de europæiske produktansvarsregler, har regeringen arbejdet for at give kontrolmyndighederne flere muligheder for styrke produktsikkerheden. Med lov om produkter og markedsovervågning (produktloven), som blev vedtaget sidste år, har de danske kontrolmyndigheder fået flere muligheder for gribe ind overfor online salg af ulovlige produkter. Alle produkter, der markedsføres overfor danske forbrugere, skal til enhver tid leve op til gældende europæiske og danske regler om produktsikkerhed. Loven gennemfører EU's forordning om markedsovervågning, men går på nogle områder længere end forordningen.

Når Sikkerhedsstyrelsen og andre kontrolmyndigheder får kendskab til, at der bliver markedsført farlige produkter på en onlineplatform på det danske marked, vil den kunne påbyde den pågældende platform at stoppe salget. Hvis onlineplatformen ikke efterkommer et sådan påbud eller gentagne gange formidler salg af produkter, der udgør en alvorlig risiko, kan kontrolmyndigheden indbringe sagen for domstolene med henblik på at få iværksat en blokering af den pågældende platform.

Derudover stiller markedsovervågningsforordningen også krav om, at sælgere uden for EU, der ønsker at sælge produkter til eksempelvis danske forbrugere, skal have en bemyndiget repræsentant i EU, som myndighederne kan rette henvendelse til i tilfælde af ulovligheder.

Sikkerhedsstyrelsen har stået for udviklingen af et nyt, digitalt screeningsværktøj, AIME, der via bl.a. kunstig intelligens kan gennemsøge nettet for farlige og ulovlige produkter. Sideløbende med idriftsættelsen af AIME arbejder Sikkerhedsstyrelsen på at udbrede værktøjet til resten

af EU i samarbejde med Europa-Kommissionen. Målet er at give myndighederne flere muligheder for at gribe ind over for online salg af ulovlig og farlige produkter.

Med venlig hilsen

Simon Kollerup